

Anti-pestprotocol 2025

Anti-Pestprotocol

Inhoud

Inleiding	2
1. Doel van het Anti-Pestprotocol	2
2. Preventieve maatregelen	3
2.1 Lessen Vreedzaam en Trefwoord	3
2.2 De Gouden Weken	3
2.3 Sociale veiligheid	3
2.4 Ouders betrekken	4
3. Wat is pesten, plagen en ruzie?	4
3.1 Wat is pesten?	4
3.2 Wat is plagen?	4
3.3 Wat is ruzie?	5
3.4 Betrokkenen	5
4. Veilig internetgebruik en cyberpesten	5
5. Signaleren van pestgedrag	5
5.1 Actieve monitoring	5
5.2 Kinderen als mediators	6
5.3 Melden van pesten	6
6. Aanpak van pestgedrag	6
6.1 Direct handelen	6
6.2 Stappenplan aanpak pestgedrag	7
7. Nazorg en herstel	7
7.1 Herstelgesprekken	7
7.2 Groepsdynamiek	7
8. Registratie van incidenten	8
9. Verantwoordelijkheden	8
10. Evaluatie en monitoring	8
10.1 Regelmatige evaluatie	8
10.2 Dossiervorming	8
11. Communicatie over het anti-pestprotocol	9
12. Meer informatie over Vreedzaam	9
13. Slotwoord	9

Inleiding

Op onze basisschool willen we een veilige en respectvolle omgeving creëren waarin ieder kind zich gehoord, gezien en gewaardeerd voelt. Een kind komt pas tot leren wanneer aan deze voorwaarden is voldaan. We hanteren hierbij de uitgangspunten van het programma Vreedzaam, dat gericht is op het bevorderen van sociale competenties en verantwoordelijk burgerschap. Pesten is onacceptabel en gaat in tegen de kernwaarden van respect, samenwerking en veiligheid die we op onze school nastreven. Dit pestprotocol beschrijft de stappen die we ondernemen om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken.

1. Doel van het Anti-pestprotocol

Het doel van dit pestprotocol is om:

- Een veilige leeromgeving te creëren waarin iedereen zichzelf kan zijn.
- Helderheid te geven over wat pesten, plagen en ruzie is, en hoe we hiermee omgaan.
- Een gestructureerde aanpak te bieden voor het voorkomen, signaleren en stoppen van pestgedrag.
- Ouders, leerlingen en leerkrachten een duidelijk kader te geven voor het voorkomen en aanpakken van pesten, in overeenstemming met de uitgangspunten van Vreedzaam.

Dit protocol sluit aan bij de bredere visie van Vreedzaam ([Vreedzaam: effectief burgerschapsonderwijs | CED-Groep](#)), waarbij conflictoplossing, verantwoordelijkheid en wederzijds respect centraal staan.

2. Preventieve maatregelen

2.1 Lessen Vreedzaam en Trefwoord

We geven structureel lessen uit het programma Vreedzaam. Hierin leren kinderen op een positieve manier met conflicten om te gaan, verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen gedrag en respect te hebben voor anderen. Door deze lessen en onze methode voor godsdienstonderwijs Trefwoord stellen we regelmatig het onderwerp "Hoe ga je met elkaar en de wereld om?" aan de orde in de groep.

Onderwerpen als veiligheid, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. kunnen aan de orde komen binnen verschillende werkvormen. Voorbeelden zijn spreekbeurten, rollenspelen, groepsopdrachten of het samen afspreken van regels.

2.2 De Gouden en Zilveren Weken

De eerste weken van het schooljaar, ook wel de *Gouden Weken* genoemd, zijn cruciaal voor het creëren van een goede groepsdynamiek en het bevorderen van een veilige en fijne leeromgeving. In deze weken besteden we extra aandacht aan:

- Het vormen van een positieve groepssfeer.
- Het opstellen van gezamenlijke gedragsregels in de klas.
- Activiteiten gericht op teambuilding en het versterken van onderlinge banden.
- Vroegtijdig signaleren en aanpakken van pestgedrag, zodat dit zich niet kan ontwikkelen.

De **Gouden Weken** zijn een belangrijk preventief middel om te zorgen dat pesten geen kans krijgt, door direct een sfeer van veiligheid en saamhorigheid te creëren. Na de kerstvakantie herhalen we deze activiteiten tijdens de **Zilveren Weken**

2.3 Sociale veiligheid

- We stimuleren een open communicatie tussen leerlingen, leerkrachten en ouders.
- We voeren regelmatig kringgesprekken waarin we praten over de sfeer in de groep en hoe iedereen zich voelt.
- Leerkrachten observeren actief de sociale interacties tussen leerlingen om vroegtijdig in te grijpen bij negatief groepsgedrag.
- Elke groep stelt samen met de leerkracht gedragsregels op die gebaseerd zijn op respect en wederzijds begrip. Dit is een onderdeel van Vreedzaam.
- Teamleden houden actief toezicht tijdens de pauzes en treden preventief op.
- Het voorbeeld van leerkrachten en ouders is van groot belang. Binnen een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden geaccepteerd en waar ruzies worden uitgesproken is minder ruimte voor pestgedrag. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt binnen onze school niet geaccepteerd.

- Op onze school gelden de volgende afspraken:

1. We horen bij elkaar
2. We lossen conflicten zelf op
3. We hebben oor voor elkaar
4. We hebben hart voor elkaar
5. We dragen allemaal een steentje bij
6. We zijn allemaal anders

In het gebouw gelden de volgende regels:

- We lopen rustig
- We praten zachtjes met elkaar
- We zorgen ervoor dat iedereen zich prettig voelt

2.4 Ouders betrekken

- Ouders worden geïnformeerd over ons pestbeleid en het programma Vreedzaam via de schoolwebsite.
- Ouders krijgen informatie over hoe zij een rol kunnen spelen in het ondersteunen van hun kinderen bij het voorkomen van pesten.
- We organiseren ouderavonden over sociale veiligheid, Social Media en omgaan met pestgedrag, wanneer daar behoefte aan is.

3. Wat is pesten, plagen en ruzie?

3.1 Wat is pesten?

Pesten is herhaaldelijk, bewust negatief gedrag waarbij een leerling fysiek of emotioneel schade wordt toegebracht door anderen. Dit kan gebeuren via fysiek geweld, verbale beledigingen, sociaal uitsluiten of via het internet (cyberpesten). Pestgedrag is schadelijk voor zowel gepeste als pester. Pesten richt zich tegen één persoon, waarbij sprake is van een machtsverschil tussen pester en gepeste.

3.2 Wat is plagen?

Plagen is meestal speels en eenmalig, zonder de intentie om iemand te kwetsen. Er is geen slachtoffer en dader. Plagen kan de sociale weerstand van kinderen vergroten. Vaak speelt humor een rol. Het kan echter vervelend worden als het herhaaldelijk gebeurt en iemand zich erdoor gekwetst voelt.

3.3 Wat is ruzie?

Ruzie is een conflict tussen twee of meer personen waarin er sprake is van een meningsverschil. Bij een ruzie zijn beide partijen betrokken en kan deze vaak opgelost worden

door een gesprek of bemiddeling. Een ruzie gaat over een bepaald onderwerp en niet om het beschadigen van een persoon.

3.4 Betrokkenen

We weten dat pesten overal voorkomt. Binnen school hebben we te maken met het pesten van kinderen door kinderen. Als een kind gepest wordt, heb je te maken met 5 groepen betrokkenen:

1. de gepeste
2. de pester
3. de omstanders (meelopers, toekijkers)
4. de leerkracht
5. de ouders

Pesten is een probleem waarmee alle betrokkenen geconfronteerd worden. Hulp dient aan alle betrokkenen gegeven te worden.

4. Veilig internetgebruik en cyberpesten

4.1 Veilig internetgebruik

Binnen *Vreedzaam* besteden we aandacht aan veilig internetgebruik. Kinderen leren hoe ze bewust omgaan met sociale media en hoe ze respectvol online kunnen communiceren. Ouders krijgen tips en informatie over hoe zij hun kinderen kunnen begeleiden in veilig internetgebruik.

4.2 Cyberpesten aanpakken

Cyberpesten is een ernstige vorm van pesten die net zo serieus wordt aangepakt als andere vormen van pestgedrag. We volgen hetzelfde stappenplan voor de aanpak van cyberpesten, met extra aandacht voor het gebruik van digitale middelen. Ook neemt onze school deel aan de Week van de Mediawijsheid.

5. Signaleren van pestgedrag

5.1 Actieve monitoring

- Leerkrachten en schoolpersoneel letten actief op signalen van pesten, zoals buitensluiting, negatief groepsgegedrag of verandering in het gedrag van leerlingen. Signalen kunnen zijn:

- *altijd een bijnaam, nooit de eigen naam noemen
- *een medeleerling voortdurend de schuld geven
- *beledigen
- *isoleren
- *slaan of schoppen

*briefjes met kwetsende berichten doorgeven

*opmerkingen maken over kleding of uiterlijk

*schelden

*bezittingen afpakken

- Ouders en leerlingen worden aangemoedigd om pestgedrag te melden bij de leerkracht of de vertrouwenspersoon (deze is te vinden in de schoolgids).

- De eventuele what's app groepen van leerlingen worden **niet** gemonitord door de leerkracht/school. Hierbij ligt de verantwoordelijkheid bij de ouders. We adviseren ouders regelmatig mee te kijken en in gesprek te gaan met hun kind wanneer er signalen zijn van niet passend onderling gedrag en dit vervolgens ook bij de leerkracht te melden.

5.2 Kinderen als mediators

In het kader van Vreedzaam worden kinderen opgeleid als mediators. Zij spelen een belangrijke rol in het signaleren en helpen oplossen van conflicten tussen leerlingen. Wanneer het team scholing heeft gevolgd van Vreedzaam wordt hiermee gestart. Het doel is het opleiden van de leerlingen in groep 7 die vervolgens in groep 8 kunnen optreden als mediators (vrijwillig).

5.3 Melden van pesten

1. Het inschakelen van de leerkracht wordt niet opgevat als klikken. Al vanaf groep 1 brengen we dit de kinderen bij. Als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit, dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.
2. Een medeleerling heeft ook de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij leerkracht aan te kaarten. Alle kinderen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.
3. Samenwerking met ouders: School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg, dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen en in discussie te gaan met de pester en zijn/haar ouders. Dat kan de problemen onnodig verergeren. Bij pestproblemen zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders van de gepeste leerling en van de pester. Het is fijn als ouders contact opnemen met de leerkracht wanneer zij zorgen hebben rondom pestgedrag. De bijdrage van de ouders is dan vooral: het melden van pesten, het aanreiken van informatie, het geven van suggesties en het ondersteunen van de aanpak van school.

6. Aanpak van pestgedrag

6.1 Direct handelen

- Zodra pestgedrag wordt gesignaleerd, grijpt de leerkracht direct in.
- De leerkracht gaat met beide partijen (pester en slachtoffer) in gesprek om de situatie te verhelderen.

- Als de situatie niet meteen op te lossen is, wordt een ouder-kind gesprek gepland.

6.2 Stappenplan aanpak pestgedrag

1. We leren de kinderen hoe je ruzies kunt oplossen. Ze proberen er eerst zelf (en samen) uit te komen door te benoemen wat ze niet leuk vinden en te vragen ermee te stoppen. Wil de ruziemaker stoppen? Dan zeg je "dankjewel". Stopt hij/zij niet dan loop je weg en meld je het probleem bij de juf of meester of aan de pleinwacht.
2. Eerste melding: Bij een eerste melding van pesten vindt een gesprek plaats tussen de leerkracht, de pester en de gepeste leerling. De pester krijgt een waarschuwing en uitleg over de gevolgen van zijn/haar gedrag.
3. Tweede melding: Bij herhaling wordt een oudergesprek georganiseerd met zowel de ouders van de gepeste als de ouders van pester. De leerkracht schat in of beide tegelijk of afzonderlijk worden uitgenodigd. Samen wordt gezocht naar oplossingen en worden afspraken gemaakt.
4. Derde melding: Indien het pesten doorgaat, volgt een gesprek met de schooldirectie en worden strengere maatregelen genomen. Dit kan bijvoorbeeld leiden tot een schorsing van de pester.

7. Nazorg en herstel

7.1 Herstelgesprekken

Na een pestincident worden herstelgesprekken gevoerd. Het doel hiervan is om de relatie tussen de betrokkenen te herstellen en te zorgen dat het pesten stopt. Hierbij worden de principes van herstelrecht toegepast, waarbij de pester verantwoordelijkheid neemt voor zijn/haar gedrag en de impact ervan op de gepeste leerling bespreekt. De principes van herstelrecht zijn geïntegreerd in Vreedzaam. Er wordt contact opgenomen met de betrokken ouders om te delen hoe de situatie is opgepakt.

7.2 Groepsdynamiek

- De leerkracht besteedt aandacht aan de groepsdynamiek om ervoor te zorgen dat het hele team (klas) weer een positieve sfeer opbouwt. Via Social Schools kan een bericht aan alle ouders worden gestuurd over de groepsdynamiek.
- In sommige gevallen kan extra begeleiding nodig zijn voor de hele klas of voor specifieke leerlingen om te werken aan sociale vaardigheden.

8. Registratie van incidenten

Alle incidenten van pestgedrag vanaf stap twee van het stappenplan zoals omschreven worden geregistreerd in het leerlingvolgsysteem ParnaSsys. Hierdoor kunnen we de

voortgang van de aanpak monitoren en zorgen we voor een gedocumenteerde evaluatie van de situatie.

9. Verantwoordelijkheden

- **Leerkrachten:** Zijn verantwoordelijk voor het signaleren en aanpakken van pestgedrag in de klas.
- **Leerlingen:** Zijn verantwoordelijk voor hun eigen gedrag en gaan met respect met elkaar om. Melden pestgedrag bij de leerkracht of interne vertrouwenspersoon.
- **Mediatoren:** Spelen een ondersteunende rol bij het oplossen van conflicten tussen leerlingen.
- **Ouders:** Hebben een signaleringsfunctie en nemen (na schooltijd) contact op met de leerkracht/vertrouwenspersoon.
- **Vertrouwenspersoon:** De vertrouwenspersoon biedt ondersteuning aan leerlingen die te maken hebben met pesten en fungeert als aanspreekpunt voor leerlingen en ouders bij meldingen van pestgedrag. De interne vertrouwenspersoon op IKC Prins Constantijn staat vermeld in de schoolgids.
- **Directie:** Heeft de eindverantwoordelijkheid voor het naleven van het pestprotocol en treedt op bij escalatie van pestgedrag
- **Antipestcoördinator:** De antipestcoördinator houdt toezicht op de uitvoering van het pestprotocol. Deze persoon is verantwoordelijk voor het volgen van meldingen, het ondersteunen van leerkrachten en het coördineren van acties tegen pestgedrag. In de schoolgids wordt van de antipestcoördinator vermeld.

10. Evaluatie en monitoring

10.1 Regelmatige evaluatie

- Het pestprotocol wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig aangepast, in samenwerking met leerkrachten, ouders en de medezeggenschapsraad.
- Er wordt jaarlijks in groep 7 en 8 een vragenlijst "sociale veiligheid" afgenomen. Om de twee jaar vullen ouders een oudertevredenheids vragenlijst in. Voor het volgen de sociaal emotionele ontwikkeling onderzoeken we momenteel welk instrument passend is voor onze school.

10.2 Dossiervorming

Alle incidenten van pesten worden vastgelegd in het leerlingendossier in ParnaSys, zodat de voortgang en maatregelen inzichtelijk blijven.

11. Communicatie over het pestprotocol

- De laatste versie van het pestprotocol wordt vastgesteld in de MR en is beschikbaar op de schoolwebsite.

12. Meer informatie over Vreedzaam

Vreedzaam is een educatief programma dat kinderen leert om actief bij te dragen aan een vreedzame, democratische gemeenschap. Het programma richt zich op sociale en emotionele ontwikkeling, burgerschapsvorming en het versterken van een positieve groeps cultuur.

Belangrijke pijlers van Vreedzaam:

- **Burgerschap en democratie:** Leerlingen leren over hun verantwoordelijkheid in de klas en de schoolgemeenschap.
- **Conflictoplossing:** Leerlingen leren conflicten vreedzaam en respectvol op te lossen.
- **Verantwoordelijkheid:** Leerlingen worden gestimuleerd om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen gedrag en dat van anderen.

Meer informatie is te vinden op de website: [Vreedzaam: effectief burgerschapsonderwijs | CED-Groep](#)

13. Slotwoord

Samen zorgen we voor een veilige en fijne schoolomgeving, waarin iedereen zich prettig en geaccepteerd voelt. We verwachten van leerlingen, ouders en leerkrachten dat zij zich inzetten om pesten te voorkomen en op te lossen.

Met dit protocol wordt gewerkt aan het opbouwen van een vreedzame schoolomgeving waarin iedereen een bijdrage levert aan de sociale veiligheid en het welzijn van alle leerlingen. Het is onze ambitie om binnen ons IKC hierin een doorgaande lijn te bewerkstelligen van 0 tot 12 jaar en trekken samen op met de collega's van Sinne Kinderopvang.